

FERZAN
ÖZPETEK

*Bir Nefes
Gibi*

ROMAN

8. BASKI
Çeviri: NEVAL BARLAS

♥ can
çağdaş

FERZAN ÖZPETEK
BİR NEFES
GİBİ

Can Çağdaş

Bir Nefes Gibi, Ferzan Özpetek

İtalyanca aslından çeviren: Neval Barlas

Come un Respiro

İlk baskı (çeviride kaynak olarak kullanılan basım): Mondadori, 2020

© 2020, Mondadori Libri S.p.A., Milano.

© 2020, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2020

8. basım: Şubat 2021, İstanbul

Bu kitabın 8. baskısı 5 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Nükhet Polat

Düzeltili: Ebru Aydın, Mert Tokur

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak uygulama: Alper Zeki / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak fotoğrafı: © Sensorspot/iStock

Grafik uygulama: Noemi Sorze

Kapak baskı, iç baskı ve cilt: İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna-Bahçelievler, İstanbul

Sertifika No: 44066

ISBN 978-975-07-4465-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750744655

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

FERZAN ÖZPETEK
BİR NEFES
GİBİ

ROMAN

İtalyanca aslından çeviren

Neval Barlas

♥can

Ferzan Özpetek'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

İstanbul Kırmızısı, 2014

Sen Benim Hayatımsın, 2015

FERZAN ÖZPETEK, İstanbul Kalamış'ta doğdu. 1976'da gittiği İtalya'da Roma La Sapienza Üniversitesi'nde sinema tarihi öğrenimi gördü. Navona Akademisi'nde sanat tarihi ve kostüm, Silvio D'Amico Tiyatro Sanatı Akademisi'nde yönetmenlik okudu. 1997'de Cannes Film Festivali'nde prestijli Quinzaine des Réalisateurs bölümüne seçilen ve eleştirmenler tarafından beğeniyle karşılanan ilk filmi *Hamam*'la büyük bir çıkış yakaladı. *Harem Suare* (1999) ve *Cahil Periler*'le (2001) Avrupa'nın en çok konuşulan yönetmenlerinden biri oldu. *Karşı Pencere* (2003), *Kutsal Yürek* (2005), *Bir Ömür Yetmez* (2007), *Mükemmel Bir Gün* (2008), *Serseri Mayınlar* (2010), *Şahane Misafir* (2012), *Kemerlerinizi Bağlayın* (2014), *İstanbul Kırmızısı* (2016) ve *Napoli'nin Sırrı* (2018) filmleri tüm dünyada büyük başarılar elde etti. 2011 yılında Floransa Operası'nın açılışında, Maggio Musicale Fiorentino Tiyatrosu'nda, İtalyan besteci Giuseppe Verdi'nin *Aida* operasını sahneye koydu. 2012 ve 2018 yıllarında ise yine bir Verdi eserini, *La Traviata*'yı Napoli şehrindeki tarihî San Carlo Operası'nda izleyiciyle buluşturdu. 2014'te ilk kitabı *İstanbul Kırmızısı*'ni, 2015'te ikinci kitabı *Sen Benim Hayatımsın*'i yazdı. 2019'da İtalyan Devlet Demiryolları için bir kısa film çekti. Venedik Bienali için *Venetika* isimli bir enstalasyon hazırladı. *Mine Vaganti* (*Serseri Mayınlar*) filmini tiyatro eseri olarak sahneledi. Napoli San Carlo Tiyatrosu'nda *Madam Butterfly*'yi sahneye koydu. İtalya'da gişe rekorları kıran ve 23 ülkeye satılan son filmi *Şans Tanrıçası*'ni çekti. Ferzan Özpetek bu dönemde üçüncü kitabı *Bir Nefes Gibi*'yi de yazdı.

NEVAL BARLAS, İzmir'de doğdu. Roma La Sapienza Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu. Yazılı basın dünyasında editör, yazişleri müdürü ve genel yayın yönetmeni olarak görev aldı. İtalyanca sözlükler ve yazım kılavuzları kategorisinde eserler yazdı. Carmen Llera Moravia'nın *Georgette* adlı romanını, Carlo Goldoni'nin *Gelin ile Kaynana* adlı tiyatro eserini Türkçeye kazandırdı.

Valter ve Asaf'a

“Seni seviyorum ve bunun bu kadar oluşu beni kırıyor.”
Anonim

“İmkânsız aşklar asla bitmez.”
Serseri Mayınlar

Kaş, 20 Haziran 2019

Sevgili Adele,

Bu mektubu sana Kaş Limanı'na bakan bir kafenin terasından yazıyorum. Bir hafta daha buradayım. Sana, başımdan geçenleri ve uzaklardaki yeni hayatımı anlattığım son mektubu yazalı uzun zaman oldu. Bu süre içinde pek çok şey yaşandı ve birçoğu da derin izler bıraktı. Zamanla yaşama duyduğum heyecanı biraz yitirdim ama bunu doğal karşılamalı, ne de olsa "olgun" bir kadınımsen artık. Ve hayal edemesem de, tabii ki sen de öyle olmalısın.

Geçtiğimiz yıl bedenen beni çok zorladı. Kendimi tanımakta güçlük çekiyorum sanki. Yaşam beni tüketiyor. Aynaya baktığımda karşımda bitkin bir kadın görüyorum. Her gelenin bir öncekini arattığı acılar kadar, sevinçlerle de dolu bir hayat yaşadım. Bir ay önce can dostum Dario'yu kaybettim. Türkiye'de yaşamıyordu artık, ama iletişimi hiç kesmemişti, hemen her hafta telefonlaşıyorduk. Yazın bu ilk günlerinde Kaş'ta buluşmayı kararlaştırmıştık. Ama ölümün nasıl acelesi varmış ki, bir veda bile edemedim onu bizden. Arkasından, kimse için ağlamadığım kadar ağladım, aşk için bile bu kadar gözyaşı dökmemişim. İyimsizliği, müstehziliği, sözünü sakınmazlığı aklımdan çıkmıyor.

Bugün harika bir güneş var, ama ben, soluğumu kesen tarif edilemez bir endişe içinde, geçmişin hayaletleriyle birlikte gölgede oturuyorum. Hayat biraz daha adil olsaydı Dario şimdi yanımda olur; elinde sigarası, kahvesini yudumlardı. Ama randevumuzda tek başımayım. Biliyorum, buraya gelmek saçmaydı, ama bunu ona borçlu olduğumu düşündüm. Bu yolculuğu öyle heyecanla bekliyorduk ki iptal etmek haksızlık olurdu. Ama şimdi, kalbimin sesini dinlemekle ne kadar iyi ettim bilmiyorum. Yokluğuyla katlanmak dayanılır gibi değil. Masmavi, pırl pırl deniz bile içimi acıtıyor. Ve çok sevdiğim Nâzım Hikmet'in dizleri aklıma geliyor:

*Günler gitgide kısalıyor,
yağmurlar başlamak üzere.
Kapım ardına kadar açık bekledi seni.
Niye böyle geç kaldın?*

Bu mısralar içimi daha da acıtıyor. Ve buradayım işte, teselli edilemez ve kırılğan.

Acı eski yaraları kanatıyor ve yitirdiğim her şeyi düşünmeye itiyor beni. Seni düşünmeye. Ve işte uzun bir sessizlikten sonra, tekrar yazıyorum.

Nerede kalmıştık? Ne oldu bize?

Yollarımız ayrılalı elli yıl oldu ve kuşkusuz o günün birlikte geçireceğimiz son gün olduğunu ikimiz de tahmin edemedik. Bir daha hiç görüşmeyeceğimizi... İster inan ister inanma, İtalya'yı terk etmek asla bir kaçış değildi benim için. Sayesinde yeniden doğduğum hayati bir seçimdi. Umarım kalmak da senin için öyle olmuştur. O karar sayesinde yeniden sevdim, aldattım, çok güldüm, çok da acı çektim. Ya sen? Sen neler yaşadın bunca yıl? Bunu düşünmediğim gün yok.

Her şeyin başladığı o yerden uzak durmam için artık bir neden yok, ve seni son bir kez görmek istiyorum. Fazla

vaktim kalmadı. Sağlık durumum şu an için normal seyrediyor, ama yakında kötüleşeceğini biliyorum, bu yüzden işten geçmeden yine yollara düştüm. Birkaç gün sonra Roma'da olacağım. Geçmişe dönmek beni hem heyecanlandırıyor hem korkutuyor. Boş yere hayale kapılmamayı öğrendim ama içinde bir nebze umut yok desem yalan olur.

Ay sonunda Roma'da olacağım, en büyük isteğim seni son bir kez görebilmek. Bu mektup dışında sana ulaşmanın başka bir yolu yok, sadece ona güveniyorum. Yanıt vermeni beklemiyorum, ama okuman için neler vermezdim.

Ayın 28'inde kapını çalacağım. En büyük isteğim ne biliyor musun, konuşmadan birbirimize gözlerimizin içine bakmamız. Ve zaman yaralarımızı sardıysa bir kucaklaşma yeter bize.

Elsa'n

Rosto neredeyse hazır. Mis gibi kokuyor. Graten sebzelerin kokusu da iştah açıcı. Buzdolabının yanında asılı duran saat 11.30'u gösteriyor. Bir saate kalmaz misafirler gelir, ömürlük dostlara misafir denirse tabii: Giulio ile Elena ve bebek bekleyen Annamaria ile Leonardo. Sergio, buzdolabına dönerken gözü mutfak penceresindeki yansımaya takılıyor ve bir an için bu görüntü hoşuna gidiyor. Yakışıklı bir adam ve bunun farkında. Esmer, kıvrıcık saçlı, kahverengi gözlü, geniş alınlı, dolgun dudaklı. Otuz dört yaşında, vücudu fit ve kaslı, ama spor salonlarından çıkmayanlar gibi abartılı değil.

Hemen arkasında, Giovanna mutfak masasının etrafında dönüp duruyor. İki yıldır evli, on iki yıldır da birlikte. Ve Sergio onu, ne yaptığını gözü kapalı bilecek kadar iyi tanıdığını düşünüyor. Ama on iki yıl birbirini gerçekten tanımak için yeterli mi? Sergio ansızın dönüp Giovanna'ya bakıyor; üstünde eşofmanı, bir binanın temelini atan mimar titizliğiyle altı kişilik sofrayı hazırlıyor. Mavi gözleri düşünceli. Dağınık kısa sarı saçlarıyla, üniversite kafeteryasında tavladığı o genç kızdan farkı yok sanki, oysa ikisi de aynı yaşta, arkadaşları gibi otuzlarındalar. Sergio kendi kendine gülümsüyor: Karısını, her satırını ezbere bildiği bir kitap gibi okuyabildiğinden

emin. Kendine güvenli, samimi ve karizmatik. Onda olmayan bir şey varsa o da öngörülemezlik. Belki de bu yüzden seviyor onu.

Tıpkı Testaccio'da, 1900'lerden kalma görkemli apartmandaki daireleri gibi, duruşuyla güven veriyor. Zevklerini tam anlamıyla yansıtan bu evi iki yıl önce satın aldılar, ama sanki yıllardır orada yaşıyorlar. Ev, aydınlık iki geniş bölümden oluşuyor: bir tarafta gömme dolaplı ve ebeveyn banyolu yatak odası, diğer taraftaysa salon, bitişiginde çalışma odası ve mutfak. Mutfak, zaman içinde vazgeçilmez bir ritüele dönüşen pazar yemeklerinde dostlarını rahatça ağırlayacakları genişliğe sahip.

Sergio arkadaşlarına yemek yapmayı seviyor. Hafta içi, adliye ve avukatlık bürosu arasında mekik dokuyarak geçiyor. Uzmanlık alanı şirketler hukuku, müvekkilleri zengin, aldığı davalar milyon ciroluk. İyi kazanıyor şüphesiz, ama stresli bir iş. Yemek yapmak onun için bir terapi gibi. Tam bir gurme olarak, kavanozlar, baharatlar ve aromatik bitki saksılarıyla dolu, tam teçhizatlı geniş mutfağında yeni tarifler denemeye bayılıyor. Giovanna'yla birlikte dostlarını mutfağın tam ortasındaki, zamanla rengi koyulaşan ahşap masada ağırlıyorlar. Çünkü orası evin, ikisinin de en çok sevdiği bölümü. Buradaki her mobilya, her eşya özenle seçildi ve yerleştirildi.

Giovanna, masa örtüsü kullanmayı hiç sevmez çünkü ahşabın dokusundan çok hoşlanır. Tabakları, çatal bıçakları yerleştirdikten sonra bardakları getiriyor. Ardından da bir adım geriye gidip, tuvaldeki bitmiş tablosunu süzen ressam edasıyla eserini inceliyor. Sergio gözucuyla ona bakıyor. Yaptığı her işte mükemmeliyetçi. Giovanna şimdi buzdolabından çıkardığı kabak çiçeklerini bir demet kırmızı biberle karıştırıyor, ardından iki *baby* patlıcan ekliyor. Dolaptan beyaz seramik bir kâse alıp karışımı içine koyuyor: Orta süsü olarak masada muhteşem duracak.

“Hay aksi, saat yarımaya geliyor ve ben hâlâ duşta giremedim!” diyor mutfak duvarında asılı saate bakarak.

Sergio fırını kapatırken, “Telaş yapma, git sen, gerisini ben hallederim,” diyor onu sakinleştirmek için. “Fırınla işim bitti zaten.”

“Ekmek dolapta, beyaz torbanın içinde..”

“Tamam, hadi sen işine bak, yoksa eşofmanla karşılayacaksın insanları!”

Bu korkunç ihtimal karşısında –konukların onu böyle paspal yakalaması– Giovanna hızla banyoya giriyor. Sergio bu arada dolaptan aradığını buluyor: Kocaman bir odun ekmeği. Yarısını dilimleyip diğer yarısını, gerektiğinde hemen kesmek için, ekmeğin tahtasında bırakıyor. Belli belirsiz gelen su sesinden karısının duşta girdiğini anlıyor. Tam o anda mutfağa açılan dış kapının zili çalıyor. Leonardo ve Annamaria olmalı, diye düşünüyor, hep de erken gelirler, apartman kapısı açık kalmış olmalı.

“Erken gelmeseniz olmaz, kahro...” derken birden susuyor.

Kimin geldiğinden emin bir şekilde gözetleme deliğinden bile bakmadan kapıyı hırsıyla açtığı anda şaşkınlıktan donakalıyor. Karşısında: Yılların yorgunluğuyla omuzları düşmüş, yetmişlerinde bir kadın duruyor. Omuz hizasındaki boyalı sarı saçlarının arasından değerli oldukları belli antika küpeler göze çarpıyor. Üzerinde, bedenine hafifçe oturan, dikimi kusursuz, petrol mavisi keten bir elbise var. Boynunda kehribar bir kolye, elinde ise işlemeli şık bir çanta. Yüzündeki kırışıklar hayli belirgin, ama Sergio'nun dikkatini çeken, sürmeli, insanın içine işleyen yeşil gözleri oluyor.

Sergio biraz şaşkın, biraz büyülenmiş, kadını inceliyor. Kim acaba? Tanışmadıklarından emin. Kadın da ona şaşkın bir ifadeyle bakıyor. Aslında şaşkıncıdan çok, karşısında başka birini görmeyi beklediğinden olsa gerek, sar-

sılmış gibi. Sonra, bir an duraksayıp gözücuyla kapı zilineki ismi kontrol ediyor. Ama Sergio ve Giovanna henüz isimlerini zile yazmaya vakit bulamamışlar, açıkçası hiç de önemsememişler. Şimdi birden, bu yaptıkları Sergio'ya kabul edilemez bir ihmalkârlık gibi geliyor.

Sessizlik uzayınca, bu davetsiz misafir silkiniyor ve masum bir edayla gözlerine bakıp gülümsüyor: “Affeder-siniz rahatsız ettim. Üstelik pazar pazar, bu saatte..”

Sergio şaşkınlıktan bir süre konuşamıyor, tam bir şey söyleyecekken kadın devam ediyor: “Adım Elsa Corti, yıllar önce burada oturuyordum.”

Elini uzatıyor. Sergio da karşılık verdiğinde kadının bir daha bırakmayacak gibi sıkıldığını fark ediyor. Serçe-parmağında mühürlü altın bir yüzük var. Bu arada, elinden kendini tanıtmak ve istemeden yaptığı korkunç bir hatayı itiraf eden bu kadını anlayışla karşılamaktan başka bir şey gelmeyen ev sahibinin omuzlarının üzerinden içeri göz atıyor.

“Kadere inanır mısınız?” diye soruyor umut dolu bir edayla.

Böylesi net bir soru karşısında Sergio irkiliyor. Gençliğinde çok güzel olmalıydı, diye geçiriyor aklından.

“Apartman kapısını açık bulunca ev sanki beni çağırıyor gibi geldi,” diye devam ediyor Elsa. “Uzun süredir Roma’dan uzaktaydım... elli yıldır gelmiyordum bu so-kağa. Bu sabah biraz yürümek için otelden erkenden çıktım. Colosseum’a gideyim derken ayaklarım beni buraya, her şeyin başladığı yere sürükledi. Etrafımdaki her şey aslında çok farklı olsa da, gözüme garip bir şekilde aynı geliyordu ve kendimi bir anda bu kapının önünde buluverdim, sanki burayı hiç terk etmemişim gibi. Evi tekrar görmeyi çok istedim. Sizi de rahatsız ediyorum, lütfen kusuruma bakmayın! Bugün böyleyim, aklım kim bilir nerede.”

... hayat bir nefes gibi akıp gidiyor. Ve geride yalnızca, isteyip de yapamadıklarımızın özleniyle, bizi biz yapan tüm yaşamışlıkların farkındalığı kalıyor.

Sergio ile Giovanna, güneşli bir pazar günü evlerinde bir dostlar sofrası kurma hazırlığındayken ansızın karşılarında davetsiz bir misafir bulurlar: Kapılarını çalan yorgun görünümlü yaşlı kadın Elsa Corti'dir ve uzaklardan, İstanbul'dan gelmiştir. Yaklaşık yarım asrı bulan sürgün yıllarının ardından ülkesine dönen Elsa Corti'nin evinin yeni sahiplerine anlatacakları, ama daha önemlisi, yıllardır görmediği ablasına, hayatının aşkıyla ilgili söyleyecekleri vardır...

Ferzan Özpetek, okurlarını Roma ile İstanbul, şimdi ile geçmiş arasında, iç içe geçen yaşamların ve yazgıların hükmettiği gizemli bir yolculuğa çıkarıyor. Et ve tırnak gibiyken yıllar önce meydana gelen bir olayla yollarını ayıran iki kız kardeşin karanlık sırları etrafında örülen *Bir Nefes Gibi*, tutkularına esir düşenleri, kadere meydan okuyanları, sevgiyi, ihaneti ve her şeye rağmen yılların tüketemediği umudu anlatıyor...

#geçmiş #barışma #ihanet #anılar #sürgün #göç #kader #kızkardeşler
#tutku

 can

can yayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) can yayinlari

roman

ISBN 978-975-07-4465-5

9 789750 744655